

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12C/33/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114204608
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4114204608.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľa: mal. V. B., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zast.: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra ako kolíznym opatrovníkom, proti odporcom: 1. M. G., bytom D. - W. G., W. XX, zast. JUDr. Viera Šantová, advokátka, so sídlom Nitra, Sládkovičova 1, 2. O. Z., bytom R. O., X. O. XXXX/X, zast. JUDr. Sylvia Čápeková, advokátka, so sídlom Lužianky, Počašie 30, o návrhu na určenie prístupnosti zapretia otcovstva, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

Okresný súd Nitra určuje, že návrh maloletého V. B., nar. XX.X.XXXX z matky M. G., rod. B., nar. XX.X.XXXX na zapretie otcovstva proti O. Z., nar. XX.XX.XXXX je prípustný.

Odporca v 2. rade je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Nitra súdny poplatok za návrh vo výške 66 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Navrhovateľovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Maloletý navrhovateľ prostredníctvom zákonného zástupcu podal v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 24P 340/2013 o zvýšenie výživného protinávrh, ktorým žiadal, aby súd pripustil návrh na zapretie otcovstva. Návrh bol vylúčený na samostatné konanie a odôvodnený bol tým, že obom rodičom už uplynula zákonná lehota na zapretie otcovstva, má právo poznať svojich biologických rodičov, ide o zosúladenie právneho otca s biologickým otcom.

Kolíznym opatrovníkom, ktorý bol ustanovený maloletému navrhovateľovi na jeho zastupovanie v konaní, na pojednávaní uviedol, že otec podával v mene maloletého dieťaťa návrh na rozhodnutie o prípustnosti zapretia otcovstva. Vo svojom návrhu vyjadril, že sa necíti byť otcom. Je vhodné, aby návrhu bolo vyhovené, aby sa zistilo, či sa potvrdí domnienka otcovstva pre odporcu v 2. rade. Je to vhodné z toho dôvodu, aby sa dieťa mohlo identifikovať s biologickými rodičmi.

Právna zástupkyňa odporkyne v 1. rade na pojednávaní uviedla, že zastáva názor matky, v čase kritickom pre počatie dieťaťa mala matka známosť len s otcom maloletého navrhovateľa. Bola to známosť intímneho charakteru. Vedia o tom ľudia z jej okolia. Za otca dieťaťa považuje odporcu v 2. rade.

Odporkyňa v 1. rade na pojednávaní uviedla, že keď bola tehotná, oznámila to odporcovi v 2. rade, ten dieťa chcel, potom nechcel. Keď sa dieťa narodilo, spísali dohodu ohľadne výživného, keď prestal platiť, podala návrh na súd. Odporca v 2. rade priznal otcovstvo, potom podal návrh na zapretie otcovstva,

potom otcovstvo znova priznal. V návrhu uvádza, že mal pochybnosti o otcovstve od začiatku, mal dosť času to riešiť. Nerobí jej problém ísť na testy DNA. Má strach o psychický stav dieťaťa. Syn je na liekoch, má astmu, má preukaz osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. S odporcom v 2. rade nikdy nežili v spoločnej domácnosti. Medzi ním a dieťaťom nie je žiadny kontakt, žiadny blízky vzťah. Videl ho len pri odovzdávaní peňazí, čo trvalo prvé 4 mesiace od jeho narodenia. Žije sama s dvomi maloletými deťmi, je rozvedená.

Právna zástupkyňa odporcu v 2. rade na pojednávaní uviedla, že obom rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva. Je v záujme dieťaťa, aby sa zistilo kto je jeho biologický otec, aby došlo k zosúladieniu stavu zapísaného v matrike so skutočným stavom, aby sa vyvrátili pochybnosti, ktoré má odporca v 2. rade, či je biologickým otcom dieťaťa. Sama odporkyňa v 1. rade uviedla, že otec sa s dieťaťom nestretáva, nepoznajú sa. Možno by aj psychickému stavu dieťaťa pomohlo, keby sa začal stretávať so svojím otcom, aby sa aj odporca v 2. rade správal ako otec, keď sa preukáže, že je biologickým otcom.

Odporcu v 2. rade na pojednávaní uviedol, že s odporkyňou v 1. rade sa spoznali v robote, vyjadrovala sa tak, že chce dieťa, potom jej povedal, že je koniec, že s takou partnerkou žiť nebude. Kontaktovala ho po troch mesiacoch, nemal záujem. Od začiatku mal pochybnosti, či je otcom dieťaťa, počul od veľa ľudí, že mala aj iné vzťahy. Neriešil to, pretože mal výhražné telefonáty, aby priznal otcovstvo. Na matrike nebol, otcovstvo nepodpisoval. Trval na testoch DNA.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom spisu a to návrhom, spisom OS Nitra sp.zn. 24P/340/2013, uznesením o ustanovení kolízneho opatrovníka, rozhodnutím o priznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci a zistil tento skutkový a právny stav:

Maloletý V. B. sa narodil dňa XX.X.XXXX z matky M. G., rod. B., nar. XX.X.XXXX - odporkyne v 1. rade. Ako otec dieťaťa je v jeho rodnom liste zapísaný O. Z., nar. XX.XX.XXXX - odporca v 2. rade.

Odporcovia neboli manželia, nežili v spoločnej domácnosti. Otcovstvo k dieťaťu bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred Okresným súdom v Nitre, čo uviedol otec dieťaťa na pojednávaní dňa 10.11.2004 v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 11 P 235/2004 o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom neuviedol termín, kedy k tomuto určeniu došlo. Rodičia dieťaťa uzavreli dňa 15.1.2004 dohodu rodičov o úprave práv a povinností k maloletému.

Rozsudkom OS Nitra č.k. 11 P 235/2004-44 zo dňa 15.12.2004 bol mal. V. zverený do výchovy a opaterky matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 1.500.-Sk mesačne od 1.2.2003 do 31.5.2004 a sumou 2.000.-Sk mesačne od 1.6.2004.

Rozsudkom OS Nitra č.k. 24 P 127/2010-37 zo dňa 28.9.2010 bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na sumu 95 eura mesačne počnúc od 1.3.2010.

Matka maloletého podala dňa 22.10.2013 návrh na zvýšenie výživného, konanie je vedené na OS Nitra pod sp.zn. 24 P 340/2013, konanie je prerušené do právoplatného skončenia konania 12 C 33/2014.

Maloletý V. žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a maloletou sestrou G. B., nar. X.XX.XXXX. Medzi ním a odporcom v 2. rade nie je žiadny vzťah, nie sú v kontakte, nestretávajú sa.

Podľa § 93 ods. 1 ZR, muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa.

Podľa § 93 ods. 2 ZR, aj matka dieťaťa môže v rovnakej lehote zaprieť, že otcom dieťaťa je muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

Podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom.

Podľa § 96 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

Podľa čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa, každé dieťa je ihneď po narodení zaregistrované a má od narodenia právo na meno, štátnu príslušnosť, a podľa možností právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť. Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečujú uplatňovanie týchto práv v súlade so svojimi záväzkami vyplývajúcimi z príslušných medzinárodných právnych dokumentov.

Podľa článku 7 ods. 5 Ústavy SR, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Podľa čl. 154c Ústavy SR, Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Iné medzinárodné zmluvy, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku, ak tak ustanovuje zákon.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že maloleté dieťa zastúpené zákonným zástupcom podalo návrh na rozhodnutie o prípustnosti zapretia otcovstva. Žiaden z rodičov však nemôže maloleté dieťa v konaní zastupovať pre kolíziu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, a preto súd maloletému dieťaťu ustanovil v tomto konaní kolízneho opatrovníka.

Následne súd v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva skúmal, či rodičom dieťaťa uplynula lehota ustanovená na zapretie otcovstva a či je to potrebné v záujme dieťaťa.

Otcovstvo k dieťaťu bolo v tomto prípade určené súhlasným vyhlásením rodičov, ku ktorému došlo v presne nezistenom čase pred 15.1.2004, kedy bola rodičmi uzavretá a podpísaná písomná rodičovská dohoda a určite pred termínom 15.12.2004, kedy bol vynesenej rozsudok OS Nitra č.k. 11P 235/2004-44 zo dňa 15.12.2004, ktorým bol mal. V. zverený do výchovy a opatery matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 1.500.-Sk mesačne od 1.2.2003 do 31.5.2004 a sumou 2.000.-Sk mesačne od 1.6.2004. Dieťa sa narodilo dňa XX.X.XXXX, matke aj otcovi uplynula trojročná zákonná zapieracia lehota najneskôr dňom 15.1.2007, resp.15.12.2007.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení a s poukazom na ustanovenia Ústavy SR má dohovor o právach dieťaťa prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Keďže právo poznať svojich rodičov sa realizuje aj postupom podľa § 96 ods. 1 zákona o rodine, je konanie o prípustnosti zapretia otcovstva konaním, v ktorom sa realizuje právo dieťaťa podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru. Toto právo je úplným právom, z ktorého treba hľadať reštriktívne výnimky v intenciách záujmu dieťaťa na zapretí otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty zapísaným rodičom. Inými slovami, záujem dieťaťa na poznaní svojich rodičov je daný vždy, ibaže je to pre dieťa celkom zjavne neprospešné. O taký prípad by napríklad išlo, ak by dieťa žilo v harmonickom rodinnom prostredí so zapísaným otcom,

s ktorým by bolo v denno-dennom styku, bolo by zverené do starostlivosti zapísaného otca a medzi dieťaťom a zapísaným otcom by sa časom vytvorilo citové puto, ktorého pretrhnutie by nebolo v záujme dieťaťa. Súd skúmal priebeh skutkových okolností od narodenia dieťaťa až po do času rozhodovania vo veci samej a z pripojených spisov ako aj výpovedí účastníkov konania zistil, že medzi otcom a dieťaťom nie je vytvorený žiadny vzťah, nekomunikujú spolu, nestretávajú sa, nie sú v kontakte, nie je medzi nimi vytvorená citová väzba . Preto súd dospel k záveru, že podanému návrhu je možné vyhovieť, pretože pripustením zapretia otcovstva sa nerozvrátia vzťahy dieťaťa so zapísaným otcom, pretože medzi nimi žiadny vzťah neexistuje, odporca je otcom len na papieri. Odporca v 2. rade tvrdil, že v rozhodnom období mala matka pomer aj s inými mužmi. Zapísaný otec a matka spolu nikdy nebývali v spoločnej domácnosti, a to ani po narodení dieťaťa. Dieťa bolo právoplatne zverené do výchovy a opatery matky, pričom zapísaný otec bol zviazaný prispievať na jeho výživu. Z uvedených skutočností možno bezpochyby uzavrieť, že v danom prípade nie je celkom zjavne neprospešné pre dieťa poznať, či jeho skutočným otcom je zapísaný otec. Pozitívne rozhodnutie všeobecného súdu o prípustnosti zapretia otcovstva umožní podať návrh na zapretie otcovstva, v ktorom sa definitívne potvrdí alebo vylúči otcovstvo zapísaného otca k dieťaťu. V prípade potvrdenia otcovstva zapísaného otca by táto skutočnosť mohla pozitívne ovplyvniť vzťahy medzi matkou, dieťaťom a zapísaným otcom. V prípade vylúčenia otcovstva zapísaného otca by táto skutočnosť stimulovala matku k označeniu muža, ktorý je pravdepodobne otcom dieťaťa. Nech už výsledok konania návrhu na zapretie otcovstva bude akýkoľvek, v konečnom dôsledku bude viesť k tomu, že dieťa spozná svojho skutočného otca a vznikne reálny predpoklad na vytvorenie zdravých citových väzieb a vzťahov medzi dieťaťom a skutočným otcom. Predovšetkým práve toto je v záujme dieťaťa.

S poukazom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia a určil, že návrh maloletého V. B., nar. XX.X.XXXX z matky M. G., rod. B., nar. XX.X.XXXX na zapretie otcovstva proti O. Z., nar. XX.XX.XXXX je prípustný.

Podľa § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, súd odporcu v 2. rade zviazal na zaplatenie súdneho poplatku podľa položky 9 sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 66 eur, keďže navrhovateľ ako maloleté dieťa, aj odporkyňa v 1. rade sú od platenia súdnych poplatkov oslobodení.

Podľa § 142 ods.1 O.s.p. súd navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie, nakoľko účastníci konania sa po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku, vzdali práva podať odvolanie.